

**SAŽETAK ODLUKE
A.R. I L.R. PROTIV ŠVICARSKE
OD DANA 15. OŽUJKA 2018. GODINE
ZAHTJEV BR. 22338/15**

*Odbijanje zahtjeva podnositeljice za oslobođenjem od pohađanja nastave spolnog odgoja
bilo je opravdano legitimnim ciljevima*

ČINJENICE

Podnositeljice zahtjeva, A.R. i njezina kćer L.R. švicarske su državljanke i žive u Baselu. U kolovozu 2011. godine prva podnositeljica podnijela je zahtjev osnovnoj školi koju je pohađala druga podnositeljica, tada u dobi od 7 godina, da se njezina kćer oslobodi od pohađanja nastave spolnog odgoja. U zahtjevu je navela kako bi sudjelovanje druge podnositeljice na takvoj nastavi bilo u suprotnosti s njezinim temeljnim pravima zajamčenim švicarskim Ustavom. Ravnatelj osnovne škole odbacio je ovaj zahtjev odlukom od 27. rujna 2011. godine. Podnositeljice su podnijele žalbu Odjelu za Obrazovanje koji je odlukom od 3. srpnja 2012. godine istu odbacio. Nakon toga podnositeljice su pokrenule postupak pred Upravnim sudom u Baselu zahtijevajući poništenje odluke. Navedeni sud je presudom od 14. kolovoza 2013. godine odbio njihovu žalbu uz obrazloženje kako druga podnositeljica nikada nije pohađala nastavu spolnog odgoja, te da je spor nastao samo zbog puke mogućnosti pohađanja takve nastave. Federalni sud je presudom od 15. studenog 2014. godine odbio žalbu podnositeljica, navodeći da spolni odgoj u školama nije bio sustavan ni obavezan, nego je bio dostupan samo kao odgovor na eventualna pitanja djece.

PRIGOVORI

Podnositeljice zahtjeva tvrdile su da nisu bile protiv spolnog odgoja u državnim školama općenito, nego su samo preispitivale njegovu svrhovitost u vrtićima i nižim razredima osnovne škole. Pozivajući se na članak 8. stavak 1. i članak 9. stavak 1. u vezi s člankom 14. Konvencije podnositeljice su prigovorile da je došlo do neopravdanog miješanja u njihovo pravo na privatni i obiteljski život te pravo na slobodu mišljenja, savjesti i vjeroispovijedi te do kršenja zabrane diskriminacije.

OCJENA SUDA

Glede statusa žrtve podnositeljica zahtjeva, Sud je najprije utvrdio da je, sukladno čl. 34. Konvencije, zahtjev očigledno neosnovan u odnosu na drugu podnositeljicu jer ista sve do završetka drugog razreda osnove škole uopće nije pohađala nastavu spolnog odgoja.

Nadalje, Sud je utvrdio kako je jedan od ciljeva spolnog odgoja prevencija seksualnog nasilja i eksploatacije, kao ozbiljne prijetnje tjelesnom i mentalnom zdravlju djece, od čega djeca moraju biti zaštićena u svakoj dobi. Također je naglasio kako je jedan od ciljeva školskog obrazovanja pripremiti djecu za društvenu stvarnost, zbog čega je spolni odgoj djece opravdan već u vrtiću i nižim razredima osnovne škole. Sud je stoga utvrdio da je spolni odgoj u školama kantona Basel-Urban bio opravdan legitimnim ciljevima.

Što se tiče proporcionalnosti takve mjere, odnosno odbijanja zahtjeva podnositeljice da se njezina kćer izuzme od takve nastave, Sud je primijetio kako su nacionalne vlasti priznale da je pravo roditelja da brinu o spolnom odgoju svoje djece najvažnije kod takvog odgoja. Štoviše, Sud je utvrdio da je nastava spolnog odgoja u školama bila dopunske prirode, što proizlazi iz činjenice da spolni odgoj nije bio sustavan te su se učitelji morali ograničiti isključivo na „reagirane na dječja pitanja i postupke“ u skladu s uputom iz 2011. godine.

Sud je zaključio da švicarske vlasti nisu prekoračile slobodu procjene koju imaju sukladno Konvenciji, stoga je zahtjev podnositeljica odbačen kao očigledno neosnovan.

U odnosu na članak 9. Konvencije, Sud je odbacio zahtjev jer podnositeljica nije potkrijepila dovoljno dokaza da je došlo do povrede navedenog članka. Zahtjev je odbačen i u odnosu na članak 14. Konvencije jer podnositeljica nije iskoristila sve domaće pravne lijekove, odnosno nije podnijela tužbu radi diskriminacije Federalnom sudu.

Ovaj sažetak izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sažetak ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te ne obvezuje taj Sud.

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.